

THE VIETNAMESE COMMUNIST PARTY'S POLICIES FOR PRIVATE ECONOMIC DEVELOPMENT FROM 2016 TO 2021

Nguyen Thien Tan^{1*}, Chu Van Tuyen²

¹Army Academy - Ministry of National Defense

²Thanh Do University

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 08/02/2023	The private economy is an important component of the national economy. The development of the private economy is a long-term strategy in developing a socialist-oriented market economy, making an important contribution to the successful implementation of the central task of economic development, industrialization, modernization, and capacity building of the country in the international integration. In the 2016-2021 period, the Vietnamese Communist Party had many guidelines and solutions to develop the private economy, considering the private economy as an important driving force for the economic development. By the historical method and the logical method, combined with the method of synthesis, statistics, comparison, the article highlights the policy and results achieved in the process of the Party leading the development of the private economy. The research results confirm the correctness and creativity of the Party in leading the development of the private economy. At the same time, the article draws some experiences to apply to private economic development in Vietnam in the coming time.
Revised: 05/5/2023	
Published: 05/5/2023	
KEYWORDS	
The Vietnamese Communist Party	
Development	
Economy	
Policy	
Private economy	

CHỦ TRƯỞNG CỦA ĐẢNG VỀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ TƯ NHÂN TỪ NĂM 2016 ĐẾN NĂM 2021

Nguyễn Thiên Tân^{1*}, Chữ Văn Tuyên²

¹Học viện Lục quân, Bộ Quốc phòng

²Đại học Thành Đô

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 08/02/2023	Kinh tế tư nhân là một bộ phận cấu thành quan trọng của nền kinh tế quốc dân. Phát triển kinh tế tư nhân là một chiến lược lâu dài trong phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi nhiệm vụ trung tâm là phát triển kinh tế, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nâng cao năng lực của đất nước trong hội nhập quốc tế. Từ năm 2016 đến năm 2021, nhiều chủ trương, giải pháp đã được Đảng đưa ra nhằm phát triển kinh tế tư nhân, coi kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng để phát triển kinh tế. Bằng nhiều phương pháp như: lịch sử, logic, tổng hợp, thống kê, so sánh, bài viết làm sáng tỏ chủ trương và những kết quả đạt được trong quá trình Đảng lãnh đạo phát triển kinh tế tư nhân. Kết quả nghiên cứu làm nổi bật sự đúng đắn, sáng tạo của Đảng trong lãnh đạo phát triển kinh tế tư nhân. Bên cạnh đó, bài viết rút ra một số kinh nghiệm nhằm vận dụng vào thực tiễn phát triển kinh tế tư nhân ở Việt Nam trong những năm tiếp theo.
Ngày hoàn thiện: 05/5/2023	
Ngày đăng: 05/5/2023	
TỪ KHÓA	
Đảng Cộng sản Việt Nam	
Phát triển	
Kinh tế	
Chủ trương	
Kinh tế tư nhân	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.7298>

* Corresponding author. Email: nguyenthientan040987@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Trải qua hơn 35 năm tiến hành công cuộc đổi mới, nhận thức về vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân đã có những bước phát triển quan trọng, ngày càng tích cực hơn; tốc độ tăng trưởng của kinh tế tư nhân liên tục duy trì ở mức khá, chiếm tỉ trọng khoảng 39 - 40% GDP; thu hút đến 85% lực lượng lao động của nền kinh tế [1, tr.1], góp phần quan trọng trong huy động các nguồn lực xã hội đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh, tạo thêm nhiều việc làm, góp phần cải thiện đời sống nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội. Tuy nhiên, quy mô của kinh tế tư nhân còn nhỏ, chủ yếu vẫn là kinh tế hộ kinh doanh; trình độ khoa học công nghệ, năng lực quản lý, tiềm lực tài chính, chất lượng sản phẩm và sức cạnh tranh thấp; cơ cấu ngành nghề còn bất hợp lý, thiếu liên kết với nhau và với các thành phần kinh tế khác; khả năng hội nhập quốc tế còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu của các chuỗi giá trị sản xuất khu vực và toàn cầu. Nhiều doanh nghiệp tư nhân ngừng hoạt động, giải thể và phá sản. Nhận thức được yêu cầu khách quan trên, giai đoạn 2016 - 2021, nhiều chủ trương, giải pháp đã được Đảng đưa ra nhằm phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh, bền vững, hiệu quả, thực sự là một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, góp phần phát triển kinh tế - xã hội nhanh, bền vững, không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân, thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh, sớm đưa nước ta trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

Những năm qua, nghiên cứu về kinh tế tư nhân nói chung, về chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về phát triển kinh tế tư nhân nói riêng đã có nhiều công trình tiêu biểu. Bài báo của Nguyễn Thị Hồng Mai [2] đã trình bày quá trình đổi mới nhận thức của Đảng về thành phần kinh tế tư nhân, từ việc không thừa nhận sự tồn tại, coi đây là thành phần kinh tế phải cải tạo hay “xóa bỏ” đến việc thừa nhận và tạo điều kiện thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển, đề ra thể chế bằng các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Trong bài báo của mình, tác giả Nguyễn Thị Nguyệt Nga [3] đã phân tích thực trạng, vai trò của cải cách thủ tục hành chính đối với phát triển kinh tế tư nhân, đồng thời đưa ra giải pháp đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính phát triển kinh tế tư nhân ở nước ta hiện nay.

Tác giả Nguyễn Hồng Sơn [4] đã chỉ ra những ưu điểm, hạn chế trong quá trình phát triển kinh tế tư nhân và những kinh nghiệm lịch sử trong việc lãnh đạo phát triển kinh tế tư nhân; bài báo khẳng định qua gần hai thập kỷ thực hiện chủ trương khuyến khích và tạo điều kiện phát triển nền kinh tế nhiều thành phần đã tạo động lực mới, thúc đẩy khu vực kinh tế tư nhân phát triển mạnh mẽ cả về số lượng và chất lượng, không ngừng nâng cao năng suất lao động, góp phần đưa kinh tế - xã hội đất nước phát triển lên tầm cao mới. Nhóm tác giả Nguyễn Quang Tạo, Nguyễn Thị Ly [5] đã khái lược những chủ trương mới về phát triển kinh tế tư nhân của Đảng tại Đại hội XIII, đồng thời khẳng định với những cơ hội được tạo ra từ chủ trương của Đảng, kinh tế tư nhân ở nước ta sẽ vươn tới những thành công mới, ngày càng có đóng góp nhiều hơn vào sự phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng, an ninh của đất nước. Bên cạnh đó, bài báo của tác giả Minh Hương [6] đã làm sáng tỏ những thay đổi về thể chế, chính sách về phát triển kinh tế tư nhân ở nước ta trong thời kỳ đổi mới, đồng thời khẳng định những thay đổi đó đã làm cho kinh tế tư nhân trở thành “lực kéo” quan trọng của nền kinh tế, là động lực quan trọng đối với sự nghiệp đổi mới và phát triển đất nước. Ngoài ra, tác giả Trần Thị Hoa [7] đã phân tích thực trạng và đề xuất những giải pháp hỗ trợ khu vực kinh tế tư nhân trước những khó khăn của dịch bệnh COVID-19.

Những công trình khoa học trên đã phân tích, khẳng định vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân đối với nền kinh tế quốc dân; đồng thời, đánh giá quá trình hình thành chủ trương, đường lối của Đảng về kinh tế tư nhân trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Một số công trình đã bước đầu đề cập đến chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về phát triển kinh tế tư nhân. Song, chưa có công trình nào nghiên cứu, làm sáng tỏ chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam về phát triển kinh tế tư nhân từ năm 2016 đến năm 2021. Vì vậy, thông qua hệ thống các văn bản và thực tiễn quá trình chỉ đạo của Đảng, bài viết sẽ phân tích chủ trương của Đảng về phát triển kinh tế tư nhân giai đoạn 2016 - 2021; khẳng định những kết quả đạt được trong phát triển kinh tế tư nhân ở Việt Nam.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bằng phương pháp lịch sử và phương pháp logic, bài viết phân tích quá trình lãnh đạo của Đảng về phát triển kinh tế tư nhân từ năm 2016 đến năm 2021. Bên cạnh đó, để thấy được sự phát triển trong nhận thức về phát triển kinh tế tư nhân của Đảng, tác giả sử dụng phương pháp tổng hợp, đánh giá, so sánh. Ngoài ra, tác giả còn sử dụng phương pháp thống kê để làm nổi bật kết quả đạt được trong phát triển kinh tế tư nhân dưới sự lãnh đạo của Đảng.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Chủ trương của Đảng về phát triển kinh tế tư nhân giai đoạn 2016 - 2021

Nhằm hoàn thiện thể chế, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, tăng sức cạnh tranh của nền kinh tế, Đại hội XII (01 - 2016) của Đảng đã nhấn mạnh: *“Tạo mọi điều kiện thuận lợi phát triển mạnh doanh nghiệp tư nhân để tạo động lực nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế. Hoàn thiện pháp luật, cơ chế, chính sách để doanh nghiệp tư nhân tiếp cận bình đẳng mọi cơ hội, nhất là về vốn, đất đai, tài nguyên”* [8, tr.75]. Với chủ trương đúng đắn của Đảng, kinh tế tư nhân thường xuyên duy trì tốc độ tăng trưởng khá, chiếm tỉ trọng 39-40% GDP; thu hút khoảng 85% lực lượng lao động của nền kinh tế, góp phần quan trọng trong huy động các nguồn lực xã hội cho đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh, tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu kinh tế, tăng thu ngân sách nhà nước, tạo việc làm, cải thiện đời sống nhân dân, bảo đảm an sinh xã hội [2, tr.1].

Để kinh tế tư nhân phát triển lành mạnh, bền vững, hiệu quả, thực sự trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 10-NQ/TW, ngày 03-6-2017 *“Về phát triển kinh tế tư nhân trở thành một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa”*. Nghị quyết đã đánh giá những ưu, khuyết điểm, phân tích sâu sắc nguyên nhân, đặc biệt là nguyên nhân của những khuyết điểm và đưa ra quan điểm: *“Phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh theo cơ chế thị trường là một yêu cầu khách quan, vừa cấp thiết, vừa lâu dài trong quá trình hoàn thiện thể chế, phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở nước ta; là một phương sách quan trọng để giải phóng sức sản xuất; huy động, phân bổ và sử dụng có hiệu quả các nguồn lực phát triển. Kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng để phát triển kinh tế. Kinh tế Nhà nước, kinh tế tập thể cùng với kinh tế tư nhân là nòng cốt để phát triển nền kinh tế độc lập, tự chủ”* [1, tr.3]. Nghị quyết yêu cầu xoá bỏ các định kiến, rào cản, tạo điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế tư nhân lành mạnh và đúng định hướng; kinh tế tư nhân được phát triển ở tất cả các ngành, lĩnh vực mà pháp luật không cấm. Đặc biệt, Nghị quyết xác định mục tiêu: *“Phấn đấu đến năm 2020 có ít nhất 1 triệu doanh nghiệp; đến năm 2025 có hơn 1,5 triệu doanh nghiệp và đến năm 2030, có ít nhất 2 triệu doanh nghiệp. Tốc độ tăng trưởng của kinh tế tư nhân cao hơn tốc độ tăng trưởng chung của nền kinh tế. Phấn đấu tăng tỉ trọng đóng góp của khu vực kinh tế tư nhân vào GDP để đến năm 2020 đạt khoảng 50%, năm 2025 khoảng 55%, đến năm 2030 khoảng 60 - 65%”* [1, tr.5]. Nhằm tháo gỡ những khó khăn, hiện thực hóa các mục tiêu, Nghị quyết đặc biệt nhấn mạnh các nhiệm vụ, giải pháp:

Một là, thống nhất nhận thức, tư tưởng, hành động của hệ thống chính trị và các giai tầng trong xã hội nhằm triển khai các chủ trương, chính sách về phát triển kinh tế tư nhân.

Hai là, tạo môi trường sản xuất, kinh doanh thuận lợi, cùng với đó hỗ trợ cho kinh tế tư nhân đổi mới sáng tạo, phát triển khoa học, công nghệ và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

Ba là, đổi mới nội dung, phương thức nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước, vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội - nghề nghiệp đối với kinh tế tư nhân.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (01-2021) tiếp tục khẳng định vai trò của kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng của nền kinh tế, tạo niềm tin vững chắc cho kinh tế tư nhân phát triển ổn định, lâu dài trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, hội

nhập sâu rộng vào nền kinh tế thế giới gắn với nhiệm vụ phát triển đất nước giai đoạn 2021 - 2026 và tầm nhìn đến năm 2030 và năm 2045. Tại Đại hội XIII, nhằm thúc đẩy kinh tế tư nhân tiếp tục phát triển, Đảng chủ trương: “*Phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân cả về số lượng, chất lượng, hiệu quả, bền vững, thực sự trở thành một động lực quan trọng trong phát triển kinh tế*” [9, tr.240]. Đây là chủ trương lớn, nhất quán của Đảng, vừa thúc đẩy kinh tế tư nhân tiếp tục phát triển, vừa phát huy vai trò của thành phần kinh tế này trong phát triển kinh tế - xã hội, củng cố quốc phòng an ninh trong tình hình mới. Để kinh tế tư nhân thực sự trở thành động lực quan trọng của nền kinh tế, đạt được mục tiêu phấn đấu đến năm 2030, có ít nhất 2 triệu doanh nghiệp, với tỷ trọng đóng góp của khu vực kinh tế tư nhân vào GDP đạt 60 - 65%” [9, tr.45], Đại hội XIII xác định cần thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, giải quyết tốt hơn mối quan hệ giữa Nhà nước, thị trường và xã hội. Do đó cần phải đổi mới mạnh mẽ phương thức quản lý của Nhà nước theo hướng chuyển giao những công việc Nhà nước không nhất thiết phải làm cho các tổ chức xã hội. Do đó, Nhà nước cần phải: “Tạo mọi điều kiện thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển nhanh, bền vững, lớn mạnh về quy mô, nâng cao về chất lượng” [9, tr.25].

Hai là, kiên quyết xóa bỏ mọi rào cản, định kiến, tạo mọi điều kiện thuận lợi để phát triển kinh tế tư nhân. Có thể thấy rằng, nếu xóa bỏ định kiến chính là việc thay đổi tư duy, thì việc gỡ bỏ rào cản, nút thắt thể chế đòi hỏi hành động cụ thể để sửa đổi, bổ sung các quy định, các cơ chế, chính sách đang cản trở khu vực kinh tế tư nhân phát triển. Điều này đòi hỏi nỗ lực rất lớn từ phía các cơ quan thực thi, mà trước hết là từ Chính phủ và các bộ ngành.

Ba là, hỗ trợ kinh tế tư nhân đổi mới sáng tạo, hiện đại hóa công nghệ và phát triển nguồn nhân lực, nâng cao năng suất lao động. Để bước vào cuộc “đua” trong bối cảnh hội nhập quốc tế đòi hỏi doanh nghiệp tư nhân phải đổi mới sáng tạo, hiện đại hóa công nghệ và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực để tăng năng suất lao động, chất lượng sản phẩm. Chính vì vậy, bên cạnh việc khuyến khích, hỗ trợ kinh tế tư nhân tăng cường ứng dụng, nhận chuyển giao công nghệ tiên tiến vào sản xuất, thực thi hiệu quả pháp luật về sở hữu trí tuệ, Nhà nước cần áp dụng chính sách thuế, hỗ trợ tài chính, tiếp cận các nguồn vốn ưu đãi phù hợp với các hoạt động nghiên cứu, đổi mới, hiện đại hóa công nghệ. Chú trọng phát triển nguồn nhân lực, đẩy mạnh hoạt động đào tạo, bồi dưỡng và phát triển đội ngũ doanh nhân có trình độ chuyên môn cao, kỹ năng quản lý, quản trị doanh nghiệp, đạo đức kinh doanh và tinh thần, trách nhiệm đối với quốc gia, dân tộc.

Bốn là, khuyến khích hình thành, phát triển những tập đoàn kinh tế tư nhân lớn, tiềm lực mạnh, có khả năng cạnh tranh khu vực, quốc tế. Tư duy mới này phù hợp với lý luận và thực tiễn để kinh tế tư nhân nâng tầm vươn xa trong xu thế hội nhập quốc tế.

Thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, các địa phương trên toàn quốc đã có nhiều cơ chế, chính sách hỗ trợ thúc đẩy phát triển kinh tế tư nhân phù hợp với đặc điểm kinh tế - xã hội của địa phương mình. Một trong những địa phương tiêu biểu về phát triển các doanh nghiệp tư nhân là Hà Nội. Thành phố luôn tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp khu vực tư nhân phát triển, coi doanh nghiệp là động lực và chìa khóa quan trọng để phát triển bền vững kinh tế của Thủ đô. Nhiều chính sách hỗ trợ được thực hiện nhằm phát triển kinh tế tư nhân trên địa bàn như: sẵn sàng tạo mọi điều kiện thuận lợi để chào đón và thu hút các nhà đầu tư, bảo đảm quyền và lợi ích chính đáng của nhà đầu tư theo quy định của pháp luật, luôn đồng hành, kiên trì, quyết liệt tháo gỡ, hỗ trợ doanh nghiệp vượt qua khó khăn...

3.2. Những kết quả phát triển kinh tế tư nhân (2016 - 2021)

Thứ nhất, nhận thức về vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân đã có những bước tiến quan trọng, ngày càng tích cực hơn.

Có thể nói, nhận thức của Đảng về vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân đã có những bước tiến quan trọng, ngày càng tích cực hơn: từ việc xác định kinh tế tư nhân có vai trò là một trong những động lực quan trọng của nền kinh tế, đến việc cho phép kinh tế tư nhân được hoạt động với số lượng, quy mô, ngành nghề, lĩnh vực không hạn chế; từ việc cho phép đảng viên được làm

kinh tế đến việc các doanh nghiệp tư nhân được phép thành lập các tổ chức cơ sở đảng. Hiện nay, kinh tế tư nhân đã phát triển trên nhiều phương diện, được tự do kinh doanh và đối xử bình đẳng hơn với các thành phần kinh tế khác.

Với việc nhận thức đúng vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân, cùng với sự hưởng ứng của nhân dân, kinh tế tư nhân ngày càng phát triển mạnh mẽ, có nhiều đóng góp quan trọng cho đất nước. Theo Sách trắng về doanh nghiệp Việt Nam năm 2022, tính đến thời điểm 31-12-2021, cả nước có 857.551 doanh nghiệp đang hoạt động. Đến hết năm 2020, trong nền kinh tế có 684.202 doanh nghiệp hoạt động có kết quả sản xuất, kinh doanh thì doanh nghiệp tư nhân chiếm khoảng 96,46% số doanh nghiệp (660.000 doanh nghiệp); doanh nghiệp nhà nước chiếm khoảng 0,28% (1.960 doanh nghiệp), khu vực FDI chiếm khoảng 3,26% (22.242 doanh nghiệp) [10, tr.20].

Thứ hai, kinh tế tư nhân đóng góp ngày càng lớn vào sự nghiệp đổi mới và phát triển kinh tế - xã hội đất nước.

Từ thực tiễn phát triển kinh tế tư nhân trong những năm gần đây, có thể khẳng định, kinh tế tư nhân là một động lực quan trọng của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, là một trong bốn trụ cột vững chắc của nền kinh tế nhiều thành phần ở nước ta hiện nay. Khu vực kinh tế tư nhân liên tục duy trì tốc độ tăng trưởng khá, chiếm tỷ trọng khoảng 40% GDP, thu hút khoảng 85% lực lượng lao động của nền kinh tế [6]. Đây là kết quả của sự thay đổi thể chế, chính sách, cải cách nền hành chính quốc gia để kinh tế tư nhân không ngừng lớn mạnh trong mọi lĩnh vực, đóng góp ngày càng lớn vào sự nghiệp đổi mới và phát triển kinh tế - xã hội đất nước, góp phần hiện thực hóa mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Thứ ba, đội ngũ doanh nhân ngày càng lớn mạnh, nhiều doanh nghiệp tư nhân đã trở thành những con “sếu đầu đàn” tầm cỡ quốc tế.

Dưới ánh sáng từ đường lối của Đảng, đến năm 2021, Việt Nam đã có hơn 800 nghìn doanh nghiệp tư nhân, trong đó có khoảng 29 doanh nghiệp tư nhân có giá trị vốn hóa trên thị trường chứng khoán vượt con số 01 tỷ USD, có 06 tỷ phú tham gia vào câu lạc bộ tỷ phú thế giới năm 2021, khoảng 5,2 triệu hộ kinh doanh, số lượng đội ngũ doanh nhân đã lên đến hơn 5 triệu người [11]. Kinh tế Việt Nam được bạn bè quốc tế biết đến qua những tên tuổi của các tập đoàn kinh tế tư nhân, như Vingroup, Thaco, Vietjet, Vinamilk..., có ảnh hưởng đến chuỗi cung ứng toàn cầu. Nhiều doanh nghiệp tư nhân đạt kim ngạch xuất khẩu cao, đóng góp quan trọng vào tăng trưởng kinh tế, thu ngân sách và giải quyết việc làm, bảo đảm an sinh xã hội. Bên cạnh đó, kinh tế tư nhân còn cùng với Nhà nước góp sức phòng, chống dịch bệnh, thiên tai, cứu trợ nhân dân bị nạn, tài trợ cho các giải thể thao, câu lạc bộ bóng đá, những sự kiện kinh tế - xã hội lớn của đất nước. Có thể khẳng định, chủ trương của Đảng đã tạo môi trường thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển và có nhiều đóng góp ngày càng lớn cho xã hội; lực lượng doanh nghiệp thuộc khu vực kinh tế tư nhân đã góp phần thực hiện mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa, làm thay đổi diện mạo đất nước, tạo dấu ấn, nâng cao vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế.

Thứ tư, kinh tế tư nhân phát triển góp phần giải quyết việc làm cho người lao động, cải thiện đời sống nhân dân, thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển.

Khi kinh tế Nhà nước đang trong quá trình sắp xếp lại, kinh tế tập thể đang chuyển đổi, khả năng thu hút và sử dụng lao động của các thành phần kinh tế này còn nhiều hạn chế thì chủ trương đẩy mạnh phát triển kinh tế tư nhân của Đảng đã góp phần quan trọng vào việc giải quyết việc làm cho người lao động, nâng cao đời sống nhân dân. Theo Sách trắng doanh nghiệp năm 2022, tại thời điểm 31-12-2021, khu vực doanh nghiệp tư nhân tạo ra hơn 8,6 triệu lao động, chiếm khoảng 58,6% tổng số lao động trong toàn bộ khối doanh nghiệp [10, tr.36]. Sự tăng nhanh số lượng lao động tham gia vào khu vực kinh tế tư nhân chứng tỏ đây là khu vực kinh tế năng động, tạo ra nhiều việc làm, thu hút sự quan tâm, đầu tư phát triển của nhân dân.

Bên cạnh những kết quả đạt được, trong giai đoạn 2016 - 2021, kinh tế tư nhân ở nước ta còn bộc lộ một số hạn chế: Năng suất và tốc độ tăng năng suất của khu vực kinh tế tư nhân còn thấp; năng lực khoa học công nghệ của các doanh nghiệp chưa cao, có nơi còn lạc hậu; doanh nghiệp

tư nhân chưa mạnh dạn đầu tư cho ứng dụng và phát triển khoa học công nghệ, nhất là công nghệ lõi, công nghệ tiên phong; tính liên kết, văn hóa hợp tác giữa các doanh nghiệp Việt Nam còn mang tính hình thức, chưa thực sự tạo thành khối liên kết để cùng nhau phát triển. Đây là những hạn chế cần phải được tháo gỡ để kinh tế tư nhân phát triển mạnh mẽ hơn trong thời gian tới.

Thực tiễn thực hiện quan điểm, chủ trương của Đảng về phát triển kinh tế tư nhân những năm 2016 - 2021 đã để lại một số kinh nghiệm: *một là*, vận dụng đúng đắn, linh hoạt chủ trương của Đảng vào điều kiện cụ thể của từng từng địa phương, tạo môi trường thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển; *hai là*: chỉ đạo xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân; *ba là*: chú trọng công tác xây dựng tổ chức đảng, đoàn thể trong doanh nghiệp, tạo sự thống nhất trong việc thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về kinh tế tư nhân; *bốn là*: đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nhận thức về vị trí, vai trò của kinh tế tư nhân trong đội ngũ cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân; *năm là*: chú trọng xây dựng đào tạo đội ngũ doanh nhân, cán bộ, người lao động có trình độ, năng lực đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế tư nhân.

4. Kết luận

Kinh tế tư nhân là một bộ phận cấu thành quan trọng của nền kinh tế quốc dân. Phát triển kinh tế tư nhân là một chiến lược lâu dài trong phát triển nền kinh tế nhiều thành phần định hướng xã hội chủ nghĩa, góp phần quan trọng thực hiện thắng lợi nhiệm vụ trung tâm là phát triển kinh tế, công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nâng cao năng lực nội sinh của đất nước trong hội nhập quốc tế. Những năm qua, đã có nhiều chủ trương, giải pháp được Đảng đưa ra nhằm phát triển kinh tế tư nhân. Từ đó, kinh tế tư nhân đã có sự phát triển vượt bậc, thật sự là “lực kéo” quan trọng của nền kinh tế, nhất là trước những diễn biến phức tạp của tình hình thế giới và khu vực. Trong những năm tới, Đảng, Nhà nước cần tạo môi trường thuận lợi để kinh tế tư nhân phát triển, tiếp tục chỉ đạo xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ doanh nhân; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nhận thức tạo sự thống nhất trong việc thực hiện các chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước về kinh tế tư nhân; đồng thời chú trọng xây dựng đào tạo người lao động có trình độ, năng lực đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế tư nhân. Đảng, Nhà nước cần phải đưa ra những chủ trương, biện pháp đột phá hơn nữa nhằm phát huy ưu điểm, khắc phục những khó khăn đưa kinh tế tư nhân thật sự trở thành động lực thúc đẩy kinh tế - xã hội của đất nước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] The 12th Central Committee of the Communist Party of Vietnam, *Resolution No. 10-NQ/TW, dated June 3, 2017, about developing the private economy to become an important driving force of the socialist-oriented market economy*, National Political Publishing House, Hanoi, 2017.
- [2] T. H. M. Nguyen, “The Party's perception of the private economy over 30 years of implementing the doi moi,” *Party History Magazine*, no. 768, pp. 45-46, 2016.
- [3] T. N N. Nguyen, “Private economic development from the perspective of administrative reform, Financial Review,” *Financial Magazine*, July 3, 2019. [Online]. Available: <https://tapchitaichinh.vn/tai-chinh-kinh-doanh/phet-trien-kinh-te-tu-nhan-nhin-tu-goc-do-cai-cach-thu-tuc-hanh-chinh-309320.html>. [Accessed November 2, 2022].
- [4] H. S. Nguyen, “Developing the private economy, a major policy of our Party in the process of economic renewal,” Central Theoretical Council, September 25, 2020. [Online]. Available: <https://hdll.vn/vi/nguyen-cuu---trao-doi/phet-trien-kinh-te-tu-nhan-mot-chu-truong-lon-cua-dang-ta-trong-qua-trinh-doi-moi-nen-kinh-te.html>. [Accessed November 2, 2022].
- [5] Q. T. Nguyen and T. L. Nguyen, “Private economy - an important driver of the economy,” *Propaganda Magazine*, May 13, 2021. [Online]. Available: <https://tuyengiao.vn/tim-hieu-noi-dung-cac-van-kien-dai-hoi-xiii/kinh-te-tu-nhan-dong-luc-quan-trong-cua-nen-kinh-te-133368>. [Accessed November 2, 2022].
- [6] H. Minh, “Private economy - The driving force of Vietnam's economic growth,” *Financial Magazine*, December 9, 2021. [Online]. Available: https://mof.gov.vn/webcenter/portal/tttc/pages_r/l/chi-tiet-tin-tuc-tai-chinh?dDocName=MOFUCM217082. [Accessed November 2, 2022].
- [7] T. H. Tran, “Situation and solutions to develop the private sector,” *Financial magazine*, April 23, 2022. [Online]. Available: <https://tapchitaichinh.vn/co-che-chinh-sach/thuc-trang-va-giai-phap-phet-trien-thanh-phan-kinh-te-tu-nhan-347427.html>. [Accessed November 2, 2022].

-
- [8] The Communist Party of Vietnam, *Documents of the 12th National Congress of Deputies*. National Political Publishing House, Hanoi, 2016.
- [9] The Communist Party of Vietnam, *Documents of the 13th National Congress of Deputies*. National Political Publishing House, Hanoi, 2021.
- [10] Vietnam Ministry of Planning and Investment, *Vietnam business white book in 2022*. Statistical Publishing House, Hanoi, 2022.
- [11] T. P. Do, “Continuing to affirm the important role of the private economy in the spirit of the 13th Party Congress,” Academy of politics region, October 1, 2021. [Online]. Available: <https://hcma2.hcma.vn/tintuc/Pages/dua-nghi-quyet-dh-13-vao-cuocsong.aspx?CateID=342&ItemID=11679>. [Accessed November 8, 2022].